

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2021-22

12.1.2021

If Skadeforsikring NUF

Ansvar

Amatørspillers ansvar for skade på glassvegg i squashsenter – culpa?

Sikrede forårsaket skade på en glassvegg under et squashspill. Klager- et squashsenter, rettet erstatningskrav mot If Skadeforsikring NUF i egenskap av ansvarsforsikrer for sikrede. Det oppstod uenighet om ansvarsspørsmålet. Klager anførte at sikrede hadde utvist ansvarsbetingende uaktsomhet på bakgrunn av sin oppførsel under spillet. Selskapet avviste erstatningsansvar under henvisning til at skaden skjedde som følge av et hendelig uhell, og påregnelig bruk av banen. Nemnda kom til at sikrede ikke hadde opptrådt erstatningsbetingende uaktsomt.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 253 673

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning under sikredes ansvarsforsikring for skade på glassvegg i et squashsenter.

Sikrede har tegnet en innboforsikring med ansvarsforsikring som har følgende regulering:

2.3 Forsikringens anvendelsesområde

...

Ansvarsforsikring i tilknytning til innboforsikring i If. Forsikringen omfatter sikredes rettslige erstatningsansvar for skade som sikrede har voldt i egenskap av privatperson.

2.4 Hva forsikringen omfatter

...

Tingskade. Dette anses inntruffet når løssøre (herunder dyr) eller eiendom skades eller går tapt på annen måte ...

2.6 Forsikringssum

Selskapets samlede erstatningsplikt er begrenset til 5 000 000 kroner ved hvert skadetilfelle. Saksomkostninger dekkes i tillegg.

...

2.9 Behandling av erstatningskrav

2.9.1 Når et erstatningskrav som omfattes av forsikringen overstiger egenandelen, tilligger det If å:

- Utrede om erstatningsansvar foreligger
- Forhandle med kravstilleren
- Om nødvendig prosedere saken for domstolene

2.9.2 If betaler sine egne omkostninger ved avgjørelse av erstatningsspørsmålet selv om forsikringssummen derved overskrides.

Eventuelle omkostninger til ekstern advokat- og annen sakkyndig bistand valgt eller godkjent av If betales av If i den utstrekning summen av omkostningene og eventuelle erstatningsutbetalinger overstiger egenandelen.

...

Sikrede kontaktet selskapet den 3.1.20 med melding om at klager ville kreve erstatning for skader sikrede hadde forårsaket på en glassvegg i klagers squashsenter. Selskapet henvendte seg til klager, som oversendte video og bilder av hendelsen.

Selskapet avsto ansvar 21.1.20 og viste til at sikrede ikke kunne anses for å ha forårsaket skaden ved ansvarsbetingende uaktsomhet:

Saken er spesiell og ble derfor tatt opp på fagmøte for vurdering av ansvaret. På møtet deltok seks jurister, inkludert leder for avdelingen. Videoene og uttalelsen som du har oversendt ble fremlagt. Det var først noe uenighet om D... har vært uaktsom eller ikke, men et overveiende flertall mente han ikke har vært det. Saken ble deretter tatt opp til leder for juridisk avdeling, og er i tillegg drøftet med to eksterne jurister (alle tre uavhengig av hverandre). Alle tre konkluderte med at D... ikke er ansvarlig for skadene. Saken er altså svært godt redegjort for og drøftet i fagmiljøet, og det er bred enighet om at skaden ikke er forvoldt uaktsomt.

Basert på dette har vi kommet til at D... ikke er rettslig ansvarlig for skadene i hallen. Skaden skjedde som følge av et hendelig uhell, og påregnelig bruk av banen. Vi forstår at profesjonelle parter ikke nødvendigvis bruker banen på denne måten, men når man leier ut til amatører og ikke-profesjonelle parter må man også ta høyde for at banen blir brukt på en uheldig måte.

Klager var uenig og fastholdt 11.3.20 at sikrede hadde forårsaket skaden ved uaktsomhet. Det ble vist til videoer av hendelsen og en uttalelse fra agent S. i A. i Norge:

Det er helt uvanlig at spilleren selv hiver seg i side- og/eller bakveggen som en del av spillets gang. Det nærmeste man kommer å slenge seg på en squashbane er om man slenger seg på gulvet for å rekke en ball og dermed holde spillet i gang.

I situasjonen som gjorde at døren og den ene glassbakveggen knuste på banen på S... var at spilleren overløp ballen for å holde ballen i spill og brukte bakveggen som en trampoline/springbrett for å komme frem i banen igjen. Dette er ikke akseptert da glass dør og/eller bakveggene kan knuses pga denne bruken.

Konklusjon: Årsaken til at glass døren og bakveggen knuser i dette tilfellet er at personen på bildene/videoen kaster seg inn i bakveggen.

Vedlagt fulgte også et pristilbud fra A. av 3.3.20 hvor det fremgikk at kostandene knyttet til ny glassvegg, inkludert montering ville beløpe seg til mellom € 14 520 og € 16 250.

Selskapet vurderte saken på nytt, men opprettholdt avslaget 12.3.20.

Den 20.3.20 fremla klager ytterligere to uttalelser vedrørende sikredes oppførsel på squashbanen. Den ene uttalelsen var fra level 4 coach M., den andre fra B. i N. Førstnevnte skrev bl.a. i sin uttalelse at:

Courts are designed to have balls hit against them. Players are expected to stay along the centre line (front to back) and swing their racket near the wall whilst retaining a central position on the court. This means that there is also some contact of rackets onto walls and the marks seen on side and back walls is a combination of ball marks and the head of the rackets as they are being swung to hit shots that are close to the side wall.

There is acceptable player behaviour and unacceptable player behaviour.

Acceptable behaviour is for players to use the walls to hit the ball onto and occasionally push off the wall with a single hand if they are running at speed towards a ball, the wall isn't used to slow their speed as it's already slowing to get ready for the next shot their opponent plays, the hand is more of a balance aid and controlled push off. Anything other use of the wall is unacceptable behaviour.

If a player is using the wall as a way to bounce off it to get to the next shot, this is regarded as both unacceptable and dangerous. Whilst glass walls meet recognised standards they are not designed to be

bounced on/off by bodies travelling at full speed. If this was normal behavior the industry standards would ensure courts were built to manage this impact. They are not because it isn't normal.

I have coached squash since 1985. I have played and coached on glass backed courts since 1979 when I started playing. I have played and coached in more than 15 countries around the world and have never experienced a back wall being smashed. I have once seen a picture of a glass door being smashed. Such an occurrence is unique and in my opinion can only be caused by irresponsible behavior.

I uttalelsen fra N. av 19.3.20 fremkom videre:

Racketsporten Squash utøves ved bruk av racket og ball mot frontvegg, sidevegger og bakvegg. Ved normal bruk av en squashbane, så er det ballen og eventuelt racketen som er nær de fire veggene samt parkett gulvet som en squashbane består av. Man kan slenge seg på en squashbane på gulvet for å rekke en ball for å holde spillet i gang.

Vi viser ellers til våre spilleregler som i fullversjon ligger her <https://squash.no/forspillere/spilleregler/>

Etter å ha studert filmsnutt av spill viser vi til regel 15 – Oppførsel. Vi vil betegne oppførselen som fysiske voldsomheter.

Saken ble brakt inn for Finansklagenemnda 3.4.20.

Selskapet innga tilsvaer i saken 11.5.20 hvor det ble fastholdt at sikrede ikke kunne anses å ha opptraadt uaktsomt. Det ble bl.a. vist til en uttalelse fra selskapets advokat K. som hadde langvarig erfaring som squashspiller på amatørnivå i Oslo:

For min egen del, og også når jeg har observert andre mer eller mindre utrente amatører spille, så er det ikke uvanlig at man kommer nær sidevegger, frontvegg og bakvegg også med kroppen. Dette er ikke noe man gjør med vilje, men mer eller mindre utrente amatørspillere som meg selv, har ikke en slik kroppsbeherskelse at dette alltid kan unngås etter at man akkurat har klart å hente opp en ball (som på videoen).

Jeg har for min del, aldri sett noen plakater med advarsler eller forbud mot å komme nær veggene på de stedene jeg har spilt. Dette utelukker selvsagt ikke at det finnes noen steder, men jeg har selv aldri sett det. Jeg har heller ikke hørt om eller sett at spillere har fått slike advarsler fra halleiere, og har ikke fått det selv. Jeg har aldri selv opplevd skader på vegger ved slike hendelser.

Klager kommenterte selskapets tilsvaer 27.5.20, og fremla ytterligere tilleggsuttalelser fra squashmiljøet.

Fra tilleggsuttalelsen til Level 4 coach M. av 21.5.20 hitsettes:

- I have spent considerable time working with clubs, coaches and players across Norway since 2017 and I can confirm previous information is based on all squash players in Norway being amateur players. This means that D..., as an amateur player, was not conducting himself appropriately on court when he smashed the glass.

...

- As a squash consultant, coach and player, I have been involved in squash since 1979 and I have played on hundreds, if not thousands of glass courts and spent thousands of hours in and around squash clubs and glass wall court environments, this is the first time I have heard or seen this happening.

I tilleggsuttalelsen til S. i A. av 25.5.20 ble det videre oppgitt at:

- D... oppførsel og adferd er helt klart amatørmessig – det er det ingen tvil om. Hans ukontrollerte ekstreme hastighet mot glassveggen medfører at den knuses. Dette er ikke akseptert da glass dør og/eller bakveggene kan knuses pga. denne bruken.
- Det er ekstremt sjelden at en slik glassvegg knuses. Jeg har aldri opplevd at en glassvegg knuses ved normal bruk.
- Glassveggen knuses fordi hastigheten er for høyt og at D... bruker glassveggen som en "trampoline". Dette medfører resonans i glasset som medfører at det knuser. Det medfører ikke riktighet at

glasset bare knuser fordi D... kommer borti et svak punkt eller hengslet i døren. Slik jeg ser det er dette fordi D... treffer bakveggen med kroppen i alt for stor fart.

- Squash banene og glassveggene på S... i B... er produsert, installert/montert profesjonelt og har vært gjennom kvalitetsikring for å tåle mye røff bruk av både amatører og proffe. Den er godkjent av både det engelske og europeiske forbundet som har høye standardkrav til hvordan en squashbane inkl. glassvegg skal være produsert og montert.
- Glassveggen er 12 mm herdet glass som tåler røff bruk ift en idretts-/squashhall.

I siste tilleggsuttalelse fra T. i N. av 26.5.20 fremkom følgende:

Racketsporten Squash utøves ved bruk av racket og ball mot frontvegg, sidevegger og bakvegg. Ved normal bruk av en squashbane, så er det ballen og eventuelt racketen som er nær de fire veggene samt parkett gulvet som en squashbane består av.

Man kan slenge seg på en squashbane på gulvet for å rekke en ball for å holde spillet i gang.

Vi viser ellers til våre spilleregler som i fullversjon ligger her <https://squash.no/for-spillere/spilleregler/>

Etter å ha studert filmsnutt av spill viser vi til regel 15 – Oppførsel. Vi vil betegne oppførselen som fysiske voldsomheter.

OPPFØRSEL (Regel 15)

Uanstendig, forstyrrende eller truende oppførsel i squash er ikke tillatt.

Dette omfatter hørbare eller synlige uanstendigheter, verbal hets og fysiske voldsomheter, krangel med dommer, misbruk av utstyr på banen, unødvendig fysisk kontakt, overdreven racketsving, urettferdig oppvarming, forsinkelse i spillet, for sen retur til banen, farlig spill og instruksjoner fra trener under spill.

...

I min tid (fra 01.04.20) som ansatt i N... har jeg ikke vært vitne til eller hørt om lignende hendelser.

Klager anfører at selskapet er rettslig ansvarlig for skadene påført av sikrede under hans ansvarsforsikring. En naturlig språklig forståelse av vilkårene tilsier at forsikringen dekker skader ut fra et rent objektivt ansvar, uten at det foreligger skyld på sikredes side.

Subsidiært anføres at sikrede har utvist ansvarsbetingende uaktsomhet. De fagkyndige vurderingene som er innhentet fra squashmiljøet er alle enige om at sikredes opptreden var uaktsom. Hans oppførsel er bl.a. betegnet som "helt uvanlig", "unacceptable and dangerous" og som "fysiske voldsomheter" i strid med spillereglene som sikrede må anses å være kjent med. Samtlige av disse uttalelsene er basert på en vurdering av sikrede som amatørspiller – slik at dette er hensyntatt i aktsomhetsvurderingen. Det må også legges vekt på at sikrede i dette tilfellet har tegnet ansvarsforsikring, og dermed har mindre insentiv til å opptre tilstrekkelig aktsomt.

Hva gjelder erstatningsutmålingen anføres at klager har krav på erstatning for sitt fulle økonomiske tap, jf. forsikringsavtaleloven § 6-1 første ledd. Når selskapet har bestridt ansvar må dette i tillegg omfatte motpartens utgifter til advokat. Det vises til vilkårene pkt. 2.3 om at forsikringen dekker sikredes "rettslige erstatningsansvar" for skade han har voldt. Det er heller ikke grunnlag for lemping av erstatningskravet.

Selskapet avviser ansvar. Forsikringen dekker det rettslige erstatningsansvaret sikrede kommer i overfor en tredjepart, og i dette tilfellet er det culpa-ansvaret som er aktuelt for vurdering av skadevolders ansvar. Sikrede kan etter selskapets syn ikke anses for å ha opptrådt uaktsomt i dette tilfellet. Uttalelsene som er fremlagt fra klagers side gjelder profesjonelt squashspill, og vil ha mindre verdi ved vurdering av amatørspillere. I vurderingen må det også legges vekt på at sikrede i dette tilfellet ikke fikk instruksjoner verken i forhold til bruk av hallen eller spillereglene da han meldte seg inn på squashsenteret. Det henger heller ikke advarsler eller instruksjoner om bruk av hallen tilgjengelig. For squashsenteret må det dessuten anses påregnelig at amatørspillerne kan bli

overivrige, og at bakveggen kan bli benyttet i spillet ref. også uttalelsen til K. i selskapet. Skaden synes derfor i dette tilfellet samlet sett å ha skjedd som følge av et hendelig uhell.

For øvrig bestrider ikke selskapet at klager har hatt et økonomisk tap. Når det kommer til erstatningsoppgjøret, må imidlertid det laveste tilbudet legges til grunn for oppgjøret i samsvar med langvarig nemndspraksis. Videre anfører selskapet at kravet kan lempes, jf. skl. § 5-2. Det må her legges vekt på at squashsenteret har hatt mulighet til å forsikre bygningsmassen inkludert glassveggen, men bevisst valgt dette bort ut fra en kost/risiko-vurdering. Hva gjelder advokatutgiftene, er disse ikke en del av skaden og kan dermed ikke kreves dekket av selskapet.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig under sikredes ansvarsforsikring.

Sikredes ansvarsforsikring dekker sikredes "rettslige erstatningsansvar" for skade som sikrede har voldt i egenskap av privatperson jf. vilkårene pkt. 2.3.

Et erstatningsansvar forutsetter at det foreligger ansvarsgrunnlag, økonomisk tap og adekvat årsakssammenheng mellom den ansvarsbetingende handling og det aktuelle tapet. Ansvar for sikrede forutsetter derfor et ansvarsgrunnlag. Selskapet kan ikke pålegges et rent objektivt ansvar slik klager synes å anføre.

Nemnda kan ikke se at squash spill gir grunnlag for ulovfestet objektivt ansvar for farlig bedrift.

Spørsmålet er derfor om sikrede voldt skaden ved uaktsomhet. Utgangspunktet for uaktsomhetsvurderingen er om adferden er i strid med en handlingsnorm, jf.

Wilhelmsen/Hagland, Om erstatningsrett, 2017, s. 100 flg. Klager anfører at sikrede har brutt Squash spillereglene Oppførsel Regel 15 som bl.a. sier at "fysiske voldsomheter" ikke er tillatt. En slik regel kan være en erstatningsrettslig relevant handlingsnorm, jf. Wilhelmsen/Hagland s. 111. Slik denne regelen er formulert, mener nemnda imidlertid den dreier seg om forholdet mellom spillerne og ikke er en spilleregel for å beskytte selve hallen. Den fremstår derfor ikke særlig relevant i forhold til skade på glassveggen, jf. Wilhelmsen/Hagland s. 101 flg.

Spørsmålet om uaktsomhet vil derfor først og fremst bero på en risikovurdering, jf.

Wilhelmsen/Hagland s. 115 flg. Det er ikke fremlagt informasjon om tidligere skader og verken klager eller de sakkyndige synes å ha opplevet noe lignende før. Sannsynligheten for skade må derfor regnes som begrenset. Det potensielle skadeomfanget for bygningsskader fremstår også som relativt begrenset. Handlingens skadeevne er derfor samlet også nokså begrenset. Det er heller ingenting som tilsier at sikrede var klar over denne risikoen. Sikrede hadde etter det opplyste spilt squash i mange år på amatørnivå, men altså tilsynelatende uten skader. Nemnda mener for øvrig at en som spiller squash må ha rimelig grunn til å forvente at veggene i hallen tåler fysisk berøring i forbindelse med spillet.

Klager har fremlagt en rekke uttalelser som sier at sikrede i dette tilfellet overløp ballen for å holde den i spill og brukte bakveggen som en trampoline/springbrett for å komme frem i banen igjen. Hans oppførsel på banen blir bl.a. betegnet som "fysiske voldsomheter" og "unacceptable and dangerous". Nemnda forstår imidlertid uttalelsene slik at de refererer til profesjonelle spillere, og uansett kan nemnda ikke se at de fremlagte bildene gir grunnlag for å karakterisere spillet på denne måten. Det er uklart for nemnda om det dreier seg om en overivrig spiller eller farlig adferd, og ut fra en risikovurdering mener nemnda uansett at det ikke er grunnlag for å karakterisere adferden som uaktsom i forhold til knusing av veggen. Om adferden hadde ledet til skade på en medspiller, kunne vurderingen bli annerledes.

Klager viser til at sikrede har ansvarsforsikring og derfor mindre insentiv til aktsomhet. Spørsmålet om erstatningsansvar avhenger av en culpavurdering og er uavhengig av om sikrede har ansvarsforsikring. Det er heller ikke korrekt som klager anfører at det er uvanlig å ha ansvarsforsikring. Sikredes ansvarsforsikring er en standard aksessorisk dekning til innboforsikring og noe de fleste privatpersoner har. Skal forsikring tillegges betydning i denne vurderingen, er det naturlig å peke på at skader som dekkes av en tingsskedeforsikring i utgangspunktet kanaliseres til denne forsikringen, og at skadelidte i så fall ikke kan kreve skaden dekket hos en ansvarlig skadevolder, jf. skl. § 4-2. Dette tilsier at det er mer nærliggende at slike skader dekkes under en tingsskedeforsikring hos eieren av hallen enn under en ansvarsforsikring for spilleren.

Når det ikke foreligger uaktsomhet, er det heller ikke grunnlag for dekning av sakskostnader.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Andreas Pihlstrøm (næringsrepresentant).